

ЗАПРАШАЕ УНІВЕРСІТЭТ

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 13 (808) ● Чацвер, 8 красавіка 1971 г. ● Цана 2 кап. ● Год выдання XXIV

СЁННЯШНІ НУМАР НАШАЙ ГАЗЕТЫ ПРЫСВЯЧАЕЦА ТЫМ, ХТО ВЫБІРАЕ ДАРОГУ Ў САМАСТОЙНАЕ ЖЫЦЦЁ, КАГО ПРЫЦЯГВАЮЦЬ НЯЗВЕДАНЫЯ ТАЙМНІЦЫ НАВУКІ, ХТО ІМКНЕЦА СТАЦЬ ВЫСОКАКВАЛІФІКАВАНЫМ СПЕЦЫЯЛІСТАМ, КАВ ПАСЛЯ ПРЫНЕСЦІ НАЙБОЛЬШУЮ КАРЫСЦЬ НАРОДУ. ВЫ ДАВЕДАЕЦЕСЯ АБ УСІХ ФАКУЛЬТЭТАХ БДУ, АБ СПЕЦЫФІЦЫ НАВУЧАННЯ Ў ВЫШЭЙШАЙ ШКОЛЕ.

БЕЛАРУСКІ ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ ІМЯ У. І. ЛЕНІНА ЧАКАЕ ВАС, ДАПЫТЛІВЫХ, ПРАЦАВІТЫХ!

І М Я У. І. Л Е Н І Н А

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт з гонарам носіць імя Уладзіміра Ільіча Леніна, прысвоенае яму 1 студзеня 1949 года ў дзень трыццацігоддзя з дня ўтварэння БССР. З імем У. І. Леніна звязана і гісторыя стварэння Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта. У 1919 годзе быў апублікаван падпісаны У. І. Леніным дэкрэт Савета Народных Камісараў аб заснаванні шэрагу ўніверсітэтаў. Адна з гэтых дэкрэтаў і быў створан БДУ.

Наступны 1971-72 навучальны год для БДУ — юбілейны. 30 кастрычніка ўся рэспубліка адзначаць як вялікае свята 50-годдзе буйнейшай вышэйшай навучальнай установы Беларусі.

Да свайго 50-годдзя ўніверсітэт падышоў у поўным росквіце магчымасцей для ўсебаковага

выхавання студэнцтва і падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў. Цяпер ва ўніверсітэце вучыцца 16.800 студэнтаў, у тым ліку больш 300 замежных грамадзян з 21 краіны. Універсітэт мае факультэты: фізічны, матэматычны, прыкладной матэматыкі, хімічны, біялагічны, географічны, гістарычны, юрыдычны, фі-

лалагічны, журналістыкі, падрыхтоўчы факультэт для замежных грамадзян, завочны факультэт.

Падрыхтоўка кадрў ажыццяўляецца па 14 спецыяльнасцях і 44 спецыялізацыях.

Матэрыяльна-тэхнічную базу БДУ складаюць 6 вучэбных карпусоў, 6 інтэрнатаў, вылічальны цэнтр, бібліятэка, якая налічвае больш мільёна

тамоў. Ёсць ва ўніверсітэце свая друкарня і выдавецтва, 4 спартыўныя залы, гістарычны, археалагічны, мінералагічны і заалагічны музеі, станцыя візуальнага назірання за штучнымі спадарожнікамі Зямлі, біястанцыя, аранжарэя і г. д.

Вучэбную і навуковую работу вядуць 89 кафедраў і шэраг проблемных лабараторый, дзе працуюць

1.415 выкладчынаў, у тым ліку 90 прафесараў, дактароў навук і 420 наандыдатаў навук.

З 1921 па 1970 гады БДУ падрыхтаваў 28.504 спецыялісты, прайшлі навучанне ў аспірантуры 1.064 чалавекі.

Для далейшага развіцця і ўмацавання вучэбнай і навукова-экспериментальнай базы ў 1970 годзе на аснове праблемных і навукова-даследчых лабараторый фізічнага профілю створан на-

(Працяг на 2-й стар.)

Ф І З І Ч Н Ы

У нашай краіне з году ў год расце запатрабаванне на спецыялістаў-фізікаў. І гэта зразумела: фізіка ляжыць у аснове тэхнікі, яна цесна звязана з далейшым навукова-тэхнічным прагрэсам усёй народнай гаспадаркі. Няма цяпер такой галіны прамысловасці, дзе б не працавалі фізікі самых розных спецыяльнасцей і профіляў.

Фізіка — навука пярэдняга краю, навука-разведчык, межы якой ляжаць у галіне фантастыкі, часам — падзвігу. І тым, хто прыйдзе сёння ў фізіку, тым, хто збіраецца выбіраць сабе дарогу ў жыццё, мне хочацца сказаць, што гэта навука настолькі цікавая, як і цяжкая.

Фізічны факультэт нашага ўніверсітэта рытуе фізікаў-даследчыкаў шырокага профілю па дзвюх спецыяльнасцях — радыёфізіка і

электроніка, а таксама фізіка са спецыялізацыямі: тэарэтычная фізіка, оптыка і спектраскапія, біяфізіка, фізіка ядзерных энергетычных устаноў, ядзерная фізіка, фізіка паўправаднікоў, фізіка цвёрдага цела, цеплафізіка, педагагічная спецыяльнасць і іншыя. Натуральна, што падрыхтоўка спецыялістаў такога шырокага профілю патрабуе і наяўнасці высокакваліфікаваных педагагічных кадрў, а таксама багатай навукова-тэхнічнай і лабараторнай базы. Усё гэта ў нас ёсць. Навуковы калектыў факультэта складае каля 400 чалавек, у тым ліку каля 20 прафесараў і дактароў навук, больш 70 дацэнтаў і кандыдатаў навук. Сярод іх вядомыя вучоныя прафесары А. Н. Сеучанка, Л. В. Валадзько, Ф. І. Фёдараў, У. Г. Вафіядзі, М. А. Ельшэвіч, І. Р. Некрашэвіч, В. Д. Тка-

чоў, Ю. С. Багданаў і многія іншыя, чые навуковыя даследаванні шырока вядомыя не толькі ў нашай рэспубліцы і краіне, але далёка за яе межамі. Гэты вялікі калектыў прафесараў, дактароў, дацэнтаў, кандыдатаў фізіка-матэматычных навук, выкладчыкаў і асістэнтаў аб'ядноўвае на факультэце 15 кафедраў, шэраг праблемных і навукова-даследчых лабараторый.

Па колькасці студэнтаў фізічны факультэт буйнейшы ва ўніверсітэце. Толькі па дэённай форме навучаецца каля 2.000 і па вярчэнняў — каля 600 студэнтаў. Акрамя таго, на факультэце вучыцца многа замежных студэнтаў з краін Афрыкі і Азіі.

Цесная творчая сувязь факультэта з многімі інстытутамі фізічнага, фізіка-тэхнічнага профілю, такімі, як інстытут фізікі, інстытут цепла- і масаабмену, інсты-

тут ядзернай энергетыкі, фізіка-тэхнічны інстытут, інстытут паўправаднікоў АН БССР і іншыя дазваляе выкарыстоўваць лабараторную базу і кадры гэтых інстытутаў не толькі з вучэбнай мэтай, але і для далучэння студэнтаў, асабліва старшых курсаў, да навуковых даследаванняў. Такім чынам ужо ў сценах ўніверсітэта студэнты атрымліваюць самыя шырокія магчымасці для навуковага пошуку, удзельнічаюць у рэалізацыі сваіх даследаванняў на практыцы.

Паказальна, што на сённяшні дзень 40 працэнтаў выпускнікоў выконваюць дыпломныя работы па тэмах навукова-даследчых інстытутаў, розных спецыяльных канструктарскіх бюро (СКБ).

Калектывы выкладчыкаў, навуковых супрацоўнікаў і студэнтаў шырока прыцягваюцца да выканання работ на дагаворных асновах. У мінулым годзе, напрыклад, аб'ём такіх работ перавысіў мільён рублёў.

Пачуццё глыбокага задавальнення выклікае тое, што нашы выхаванцы працуюць у важнейшых галінах навукі і тэхнікі, якія забяспечваюць няспынны тэхнічны прагрэс народнай гаспадаркі краіны. І разам з тым мы разумеем усю паўнату адказнасці за падрыхтоўку не толькі высокакваліфікаваных маладых вучоных, якія глыбока ведаюць і любяць сваю прафесію, але і за выхаванне надзейных будаўнікоў камунізма, узброеных перадавой марксіска-ленінскай тэорыяй, гарачых патрыётаў нашай вялікай Радзімы.

І. ЗЯЦЬКОУ,
дэкан фізічнага факультэта, дацэнт.

Для гэтых дзяўчат заканчваецца апошні год вучобы ва ўніверсітэце. Хутка пяцікурсніцы фізічнага факультэта Людміла Аўсянская і Валянціна Кавалеўская стануць настаўніцамі.

НА ЗДЫМКУ: студэнткі ў лабараторыі метадыкі выкладання фізікі.

Ф І Л А Л А Г І Ч Н Ы

Філалагічны факультэт пачатак сваёй гісторыі бярэ з 1922 года, з моманту арганізацыі літаратурна-лінгвістычнага аддзялення пры педфаку БДУ. Можна з поўнай адказнасцю сцвярджаць, што філфаку належыць рашаючая роля ў развіцці беларускай філалагічнай навукі. За ўсе гады свайго існавання ён падрыхтаваў тысячы высокакваліфікаваных спецыялістаў, многія з якіх сталі буйнейшымі вучонымі, пісьменнікамі, дзеячамі народнай адукацыі і беларускай нацыянальнай культуры. Для прыкладу значным, што толькі за пасляваенныя гады факультэт падрыхтаваў каля 3.700 спецыялістаў у галіне беларускай і рускай філалогіі, звыш 100 дактароў і кандыдатаў філалагічных навук, звыш 100 выпускнікоў сталі членамі Саюза пісьменнікаў БССР.

Цяпер на стацыянары і вярчэнні аддзялення факультэта займаецца каля 1.700 студэнтаў. На 8 яго кафедрах працуюць вядомыя вучоныя-філолагі, сярод якіх 10 прафесараў і дактароў навук.

На факультэце вядзецца падрыхтоўка кадрў па дзвюх спецыяльнасцях: беларускай і рускай мове і літаратуры і рускай мове і літаратуры. Паралельна з чытаннем лекцый па філалагічных агульнаадукацыйных дысцыплінах з трэцяга курса ўводзяцца спецыялізаваныя заняткі ў семінарах з тым разлікам, каб праца студэнтаў у іх заканчалася напісаннем дыпломных работ. Кіруюць такімі заняткамі, як правіла, вядучыя вучоныя: прафесары М. Г. Булахаў, М. А. Жыдовіч, М. Р. Ларчанка, А. А. Лойка, І. Я. Навуменка, А. Я. Супрун, Л. І. Фіглоўская, Л. М.

Шакун, дацэнты П. П. Шуба, Б. П. Міцкевіч, Н. С. Гілевіч, В. В. Казлова, І. П. Кахно і некаторыя іншыя.

Філалагічны факультэт падтрымлівае цесныя сувязі з многімі ўніверсітэтамі Саюза (напрыклад, з МДУ імя Ляманосава, Вільнюскім, Ленінградскім), а таксама з многімі вышэйшымі навучальнымі ўстановамі замежных краін — Іенскім ўніверсітэтам (ГДР), Варшаўскім ўніверсітэтам і Кракаўскай вышэйшай педагагічнай школай (ПНР), з Сафійскім ўніверсітэтам (БНР), з Люблянскім ўніверсітэтам (Югаславія). Штогод студэнты-філолагі і навуковыя работнікі выезджаюць у названыя вун, дзе ўдасканальваюць свае веды па беларускай, славенскай, польскай і нямецкай мовах. У сваю чаргу філфак прымае студэнтаў і выкладчыкаў з Польшчы, ГДР, Балгарыі, Югаславіі і ЧССР.

Пры кожнай кафедры філалагічнага факультэта створаны студэнцкія навуковыя гурткі, у якіх займаецца каля 700 чалавек. Лепшыя навуковыя работы маладых даследчыкаў прадстаўляюцца на рэспубліканскі конкурс студэнцкіх навуковых прац. У адпаведнасці з існуючымі дагаворамі многія студэнты штогод выезджаюць з дакладамі ў іншыя вун краіны. Акрамя таго, на факультэце працуюць гурткі мастацкай самадзейнасці, а таксама разнастайныя спартыўныя секцыі.

У. ЛАЗОЎСкі,
намеснік дэкана, дацэнт.

І М Я

У. І. ЛЕНИНА

(Працяг. Пачатак на 1-й стар.)

вукова-даследчы інстытут прыкладной фізікі, а ў 1971—1975 гадах адкрыюцца навукова-даследчыя інстытуты матэматыкі, хіміі, біялогіі. Значныя капітальныя ўкладанні будуць затрачаны на будаўніцтва новых інтэрнатаў для студэнтаў і аспірантаў.

Кабінеты і лабараторыі БДУ аснашчаны першакласным абсталяваннем і даскладнейшымі прыборамі, дазваляючымі выконваць даследаванні адпаведна з патрабаваннямі сучаснага ўзроўню развіцця навукі і тэхнікі. Вылічальны цэнтр універсітэта забяспечан найвышэйшымі электроннымі машынамі. Створаны ўсе ўмовы для навуковай творчасці, шырокіх даследаванняў у галіне фізікі, матэматыкі, біялогіі, грамадскіх і іншых навук. Многія навуковыя даследаванні, якія праводзяцца кафедрамі і лабараторыямі універсітэта, іх адкрыцці і распрацоўкі знаходзяць шырокае прымяненне ў народнай гаспадарцы.

Пачынаючы з першага курса актыўна ўдзельнічаюць у навуковых даследаваннях студэнты ўсіх факультэтаў. Пераможцы гарадскіх, рэспубліканскіх, усесаюзных аглядаў студэнцкіх навуковых работ узнагароджваюцца граматамі, медалямі. лепшыя навуковыя работы студэнтаў друкуюцца ў часопісах.

Пытанні палітычнага выхавання і арганізацыі адпачынку студэнтаў знаходзяцца ў полі зроку партыйнай, намсамольскай і прафсаюзнай арганізацыі БДУ. Рэгулярна праводзяцца вечары, прысвечаныя святам працоўнай і баявой славы савецкага народа. Вялікай папулярнасцю нарыстаюцца вечары-сустрэчы з выдатнымі дзеячамі навукі і мастацтва.

Вядомы ў рэспубліцы і за яе межамі студэнцкі калектывы мастацкай самадзейнасці: народная харавая капэла, народны аркестр народных інструментаў, народны ансамбль танца «Крыжанок», студэнцкі тэатр, эстрадны ансамбль, духавы аркестр.

З 1964 года ва ўніверсітэце працуе факультэт грамадскіх прафесій з аддзяленнямі: харэаграфічнае, рэжысёрскае, хормайстарскае, маладога лектара, піянерважых, суддзяў і грамадскіх інстэрнаў для спорту.

Вялікая ўвага ўдзяляецца фізічнай падрыхтоўцы студэнтаў. Спартыўны калектыв універсітэта мае ў сваіх радах трох майстроў спорту міжнароднага класа, (Заканчэнне на 3-й стар.)

Б І Я Л А Г І Ч Н Ы

Паспяховае развіццё сучаснай біялогіі ў нашай краіне не толькі падрыхтавана, але і прадвызначана бліскучымі поспехамі сумежных навук: фізікі, хіміі і матэматыкі.

Перспектывы многіх раздзелаў біялогіі ўжо ў цяперашні час настолькі вялікія, што можна гаварыць аб наступленні новай эры ў развіцці гэтай навукі.

Сучасная біялогія, узброеная шырокімі ведамі ў галіне арганізацыі жывой матэрыі і забяспечаная дакладнай вымяральной і павелічальнай апаратурай, актыўна шукае напрамкі да рашэння такіх праблем, як кіраванне спадчыннасцю, рэгуляванне працэсу росту і развіцця арганізмаў, авалоданне механізмамі фотасінтэзу і павышэння прадукцыйнасці сельскай гаспадаркі, разгадка малекулярных асноў жыцця і інш. Таму перад біялагічным факультэтам БДУ ставіцца задача падрыхтоўкі спецыялістаў-біёлагаў, здольных рашаць такія складаныя і адказныя задачы.

Вучэбныя заняткі на факультэце праходзяць у выглядзе лекцый, а таксама лабараторных і практычных заняткаў у лабараторыях і навукова-вучэбных базах.

На першым і другім курсах студэнты вывучаюць агульнабіялагічныя дысцыпліны. З трэцяга курса пачынаецца спецыялізацыя па наступных раздзелах біялогіі: генетыка і цыталогія, фізіялогія раслін, мікрабіялогія і вірусалогія, сістэматыка раслін, заалогія беспазваночных (гідрабіялогія і энталогія), заалогія пазваночных, фізіялогія чалавека і жывёл, біяхімія жывёл і біяфізіка аховы прыроды.

Вытворчую практыку студэнты праходзяць, удзельнічаючы ў розных экспедыцыях, працуючы на вопытных станцыях, у лабараторыях Інстытутаў Акадэміі навук БССР, у запаведніках, у саўгасах і калгасах.

Заканчыўшы біялагічны факультэт накіроўваюцца на работу ў навукова-даследчыя ўстановы, у запаведнікі, на біялагічныя станцыі, а таксама ў сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы і сярэднія школы.

Біялагічны факультэт мае вучэбную станцыю на возеры Нарач і вучэбную гаспадарку ў Шчочыслаўцы, заалагічны музей, батанічны сад і аранжарэю.

Уся вучэбна-навуковая работа на факультэце здзяйсняецца васьмю кафедрамі: фізіялогіі раслін, дарвіні-

му і генетыкі, сістэматыкі раслін, заалогіі беспазваночных жывёл, заалогіі пазваночных, фізіялогіі чалавека і жывёл, мікрабіялогіі, біяхіміі і біяфізікі. Імі кіруюць буйныя вучоныя, вядомыя за межамі рэспублікі і Савецкага Саюза.

Калектывы кафедраў і комплекснай праблемнай лабараторыі эксперыментальнай біялогіі паспяхова распра-

цоўваюць шэраг важных навуковых праблем: фотасінтэз, спажыванне і рост раслін, кіраванне спадчыннасцю арганізмаў, селекцыя важнейшых сельскагаспадарчых культур, хваробы сельскагаспадарчых раслін і распрацоўка мер барацьбы з імі, электрафізіялагічныя метады даследавання фізіялогіі чалавека і жывёл, пытанні сельскагаспадарчай і

медыцынскай мікрабіялогіі і вірусалогіі і іншыя. Да работы над гэтымі навуковымі праблемамі прыцягваюцца і студэнты.

П. ПЯТРОВІЧ,
дэкан біялагічнага факультэта, дацэнт.

ЖУРНАЛІСТЫКІ

Стварэнне факультэта журналістыкі ў цяжкія гады Вялікай Айчыннай вайны (1944 г.) з'явілася доказам вялікай увагі і клопатаў Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада аб уздыме культуры беларускага народа, аб яго высокай ідэйнасці, адданасці справе вялікага Леніна.

Для спецыяльнай падрыхтоўкі журналістаў была ўтворана кафедра тэорыі і практыкі партыйна-савецкага друку. У 1944 г. пачалі вучобу студэнты I, II, III курсаў, у большасці сваёй гэта былі студэнты КІЖА. У 1946 годзе навучаліся ўжо 143 чалавекі.

Звыш 90 працэнтаў студэнтаў пасляваенных год складалі дэмабілізаваныя

воіны, многія мелі вопыт газетнай работы. Першыя 11 журналістаў былі выпушчаны ў 1948 годзе. А за ўсе гады факультэт падрыхтаваў звыш 1.100 журналістаў, якія працуюць амаль ва ўсіх шматтыражках, раённых, абласных і рэспубліканскіх газетах, на радыё і тэлебачанні і ў кніжных выдавецтвах.

З году ў год факультэт рос і пашыраўся. Да 1961 года на ім была толькі адна кафедра — тэорыі і практыкі партыйна-савецкага друку, у веданні якой былі ўсе журналістскія дысцыпліны. Цяпер працуе чатыры кафедры: гісторыі журналістыкі, тэорыі і практыкі савецкай журналістыкі, тэорыі і практыкі радыё і тэлебачання, стылістыкі і літаратурнага рэдагавання. Стварэнне новых кафедраў дазволіла палепшыць якасць

падрыхтоўкі журналістаў і разгарнуць навукова-даследчую працу.

Вучэбны план разлічан на пяцігадовы тэрмін навучання. У ім прадугледжваецца значная колькасць гадзін па гісторыі КПСС, палітэканоміі, дыялектычнаму і гістарычнаму матэрыялізму, гісторыі філасофіі, гісторыі БССР.

Многа увагі ўдзяляецца моўным дысцыплінам і літаратуры. Студэнты вывучаюць сучасную рускую і беларускую мовы, рускі і беларускі фальклор, тэорыю літаратуры, гісторыю рускай і беларускай літаратуры, гісторыю зарубешнай літаратуры, адну з замежных моў. Асабліва ўвага надаецца вывучэнню беларускай мовы, бо пасля заканчэння факультэта журналістыкі выпускнікі яго ідуць працаваць у рэдакцыі беларускіх газет, на

радыё і тэлебачанне, перадачы якіх вядуцца на беларускай мове.

Асабліва ўвага надаецца прафесійнай падрыхтоўцы будучых работнікаў друку, радыё і тэлебачання. Шмат гадзін у плане адводзіцца тэорыі і практыцы партыйна-савецкага друку, стылістыцы і літаратурнаму рэдагаванню, спекурсам і спецсемінарам. Студэнты вывучаюць таксама эканоміку прамысловасці і сельскай гаспадаркі, дэталёва знаёмяцца з публіцыстычнай дзейнасцю Маркса, Энгельса, Леніна, а таксама публіцыстаў ленинскай школы.

Студэнты-журналісты вывучаюць машынапіс і фотасправу.

Выкладчыкую работу па прафіліруючых дысцыплінах вядуць высокакваліфікаваныя спецыялісты. Вучэбная і вытворчая практыка ў

рэдакцыях газет, радыё і тэлебачання з'яўляецца неад'емнай часткай усяго навучальнага працэсу.

У час падрыхтоўкі журналістаў вялікую ролю адыгрываюць студэнцкія навуковыя гурткі па гісторыі журналістыкі, публіцыстыцы ленинскай школы і сучаснай публіцыстыцы, радыё і тэлебачанню, якія аб'яднаны ў студэнцкае навуковае таварыства. Яно часта сумесна з дэканатам арганізуе сустрэчы з вядомымі публіцыстамі, работнікамі цэнтральных, рэспубліканскіх, абласных і раённых газет, радыё і тэлебачання. Акрамя гэтага, студэнцкае навуковае таварыства выпускае альманах «Творчасць журналіста», у якім друкуюцца навуковыя працы, мастацкія і публіцыстычныя творы студэнтаў у розных жанрах — апавяданні, фельетоны, фотарэпартажы, вершы, нарысы, гумарэскі і г. д.

Р. БУЛАЦКІ,
дэкан факультэта журналістыкі, дацэнт.

Г І С Т А Р Ы Ч Н Ы

Гістарычны факультэт складаецца з трох аддзяленняў — гістарычнага, філасофскага і палітэканоміі. Па трох формах навучання (дзённай, вячэрняй, завочнай) вядзецца падрыхтоўка настаўнікаў гісторыі і грамадазнаўства для сярэдніх школ (на аддзяленні гісторыі) і выкладчыкаў грамадазнаўства, асноў навуковага атэізму, філасофіі для сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў (на аддзяленні філасофіі), выкладчыкаў палітэканоміі для сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і вно (на аддзяленні палітэканоміі). Выпускнікі, праявіўшы здольнасці да самастойнай навуковай работы, залічваюцца ў аспірантуру або накіроўваюцца на работу ў навукова-даследчыя ўстановы.

На факультэце праводзяць вучэбна-выхаваючую работу, арганізуюць вучэбную і вытворчую практыку студэнтаў кафедры гісторыі СССР, гісторыі БССР, новай і навейшай гісторыі, гісторыі старажытнага свету і сярэдніх вякоў, палітэканоміі, а таксама агульнаўніверсітэцкія кафедры.

Высокакваліфікаваныя спецыялісты — прафесары, дацэнты, старэйшыя выкладчыкі, сярод якіх прафесар Ф. М. Нячай, прафесар, член-карэспандэнт Акадэміі педагагічных навук СССР Л. С. Абецэдарскі, прафесары Л. М. Шнеерсон, Г. М. Трухноў, Г. М. Ліўшыц — чытаюць лекцыі па агульных і спецыяльных курсах, праводзяць практычныя заняткі і спецсемінары. Агульныя курсы і спецкурсы чытаюць такса-

ма члены агульнаўніверсітэцкіх кафедраў, у тым ліку члены - карэспандэнты АН БССР, прафесары В. І. Сцяпанаў, І. М. Ігнаценка, І. М. Лущыцкі, У. М. Сікорскі, М. Я. Шкляр, С. М. Малінін, Р. А. Левін.

Для самастойнай работы ў распараджэнні студэнтаў кабінеты гісторыі СССР і БССР, усеагульнай гісторыі, гісторыі КПСС, філасофіі, палітэканоміі, а таксама гісторыка-археалагічных музеяў.

У кабінетах і музеі ёсць навуковая і вучэбная літаратура, бібліяграфічныя ўказальнікі, арыгінальныя археалагічныя, этнаграфічныя, нумізматычныя экспанаты і матэрыялы, якія характарызуюць гісторыю і культуру народаў старажытнага Усходу, старажытнай Грэцыі

і Рыма. Там жа праводзяцца кансультацыі, дэманструюцца вучэбныя фільмы.

За час навучання студэнты праходзяць розныя віды практыкі: педагагічную ў школах і сярэдніх спецыяльных навучальных установах, прапаганда-дывізію ў сетцы камсамольскай вучобы, археалагічную і этнаграфічную ў навуковых экспедыцыях, піянерскую ў піянерскіх лагерах, музейную, архіўную і бібліяграфічную ў музеях, на прамысловых прадпрыемствах, у саўгасах і калгасах, а на пятым курсе выконваюць дыпломную работу і здаюць дзяржаўныя экзамены.

На факультэце студэнты спецыялізуюцца па важнейшых напрамках і раздзелах гістарычнай, філасофскай і эканамічнай на-

вуку — гісторыі СССР, гісторыі БССР, гісторыі КПСС, навуковаму атэізму, новай і навейшай гісторыі (для студэнтаў аддзялення гісторыі), філасофіі і прыродазнаўчых навук, філасофіі і грамадскіх навук (для студэнтаў аддзялення філасофіі).

Вялікае месца ў спецыяльнай падрыхтоўцы і ідэйным выхаванні студэнтаў займае студэнцкае навукова-даследчая работа. Штогод студэнты факультэта выступаюць ва ўніверсітэце з дакладамі на традыцыйных навуковых канферэнцыях, выезджаюць з дакладамі ў вно Ленинграда, Масквы, Кіева, Вільнюса, Рыгі, Львова і іншых гарадоў краіны.

Дэканат, партыйнае бюро і грамадскія кафедры вялікую ўвагу ўдзяляюць развіццю студэнцкай мастацкай самадзейнасці.

П. САВАЧКІН,
дэкан гістарычнага факультэта, дацэнт.

Ю Р Ы Д Ы Ч Н Ы

Юрыдычны факультэт рыхтуе юрыстаў шырокага профілю для работы ў органах суда, пракуратуры, следства, дазнання, адвакатуры, натарыяту, а таксама юрысконсультаў дзяржаўных і грамадскіх органаў, арганізацый і прадпрыемстваў Беларускай ССР.

Тэрмін навучання 5 год. Студэнты вывучаюць гісторыю КПСС, палітычную эканомію, марксісцка - ленінскую філасофію, навуковы камунізм, логіку, тэорыю дзяржавы і права, гісторыю дзяржавы і права СССР і БССР і зарубешных дзяржаў, гісторыю палітычных вучэнняў, дзяржаўнае права СССР, зарубешных сацыялістычных краін і буржуазных дзяржаў, крмінальнае, грамадзянскае, працоўнае, адміністрацыйнае, фінансavae, зямельнае, калгаснае, выпраўленча - працоўнае і міжнароднае права, крмінальны і грамадзянскі працэс, крміналістыку, крміналогію, замежную мову, судовую статыстыку, судовую псіхалогію і іншыя дысцыпліны. З трэцяга курса студэнты праходзяць адну з наступных спецыялізацый: следча - судова - пракурорскую, дзяржаўна - прававую або гас-

падарча - прававую. На п'ятым годзе вучобы прадугледжана чатырхмесячная вытворчая практыка.

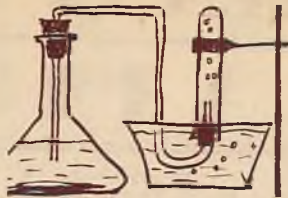
Навучанне заканчваецца абаронай дыпломнай работы і дзяржаўнымі экзаменамі па палітычнай эканоміі, тэорыі дзяржавы і права і спецыялізацыі (крмінальнаму, дзяржаўнаму або грамадзянскаму праву СССР).

Выпускнікам прысвойваецца кваліфікацыя «юрыст».

Вучэбную і навуковую работу на факультэце вядуць факультэцкія кафедры тэорыі дзяржавы і права, гісторыі дзяржавы і права, дзяржаўнага права і саветаў будаўніцтва, грамадзянскага права і працэсу, крмінальнага права, крміналістыкі, а таксама навукова-педагагічныя работнікі агульнаўніверсітэцкіх кафедр гісторыі КПСС, марксісцка - ленінскай філасофіі, палітычнай эканоміі, гісторыі філасофіі і логікі, замежных моў і фізічнага выхавання. Да навуковай работы кафедр далучаюцца студэнты.

На дзённае аддзяленне юрыдычнага факультэта прымаюцца, як правіла, асобы, якія маюць двухгадовы працоўны стаж. Для асоб, якія не маюць такога стажу, выдзяляецца некалькі працэнтаў планавых месцаў.

В. ШКУРКО, дэкан юрыдычнага факультэта, дацэнт.

Хімічны факультэт універсітэта з'яўляецца адзіным у рэспубліцы, дзе рыхтуюцца высокакваліфікаваныя кадры хімікаў для работы ў навукова-даследчых і заводскіх лабараторыях, у вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах і сярэдніх школах. Адна з асноўных асаблівасцей навучання на хімічным факультэце заключаецца ў тым, што вывучэнне ўсіх хімічных дысцыплін тут вядзецца на шырокай фізіка-матэматычнай аснове, і галоўны ўпор робіцца на тэарэтычныя асновы хіміі, вывучэнне якіх немагчыма без глыбокіх ведаў адпаведных раздзелаў вышэйшай матэматыкі, фізікі і квантавай механікі.

Разам з глыбокай тэарэтычнай падрыхтоўкай студэнты-хімікі значную частку вучэбнага часу праводзяць

Х І М І Ч Н Ы

у хімічных лабараторыях, дзе засвойваюць прыёмы і метады эксперыментальнай работы, замацоўваючы тэарэтычныя веды.

У сувязі з пераходам у новы корпус значна расшырылася лабараторная база хімічнага факультэта, навейшым абсталяваннем папоўніліся лабараторыі. Цяпер на факультэце ёсць прыборы, якія дазваляюць вывучаць інфракрысныя спектры, спектры электроннага парамагнітнага і ядзернага рэзанансу рэчываў, а таксама электронныя мікраскопы, рэнтгенаўскія ўстаноўкі і іншыя прыборы.

Па жаданню і адпаведна інтарэсам студэнты ў канцы навучання спецыялізуюцца ў адной з больш вузкіх галін хіміі.

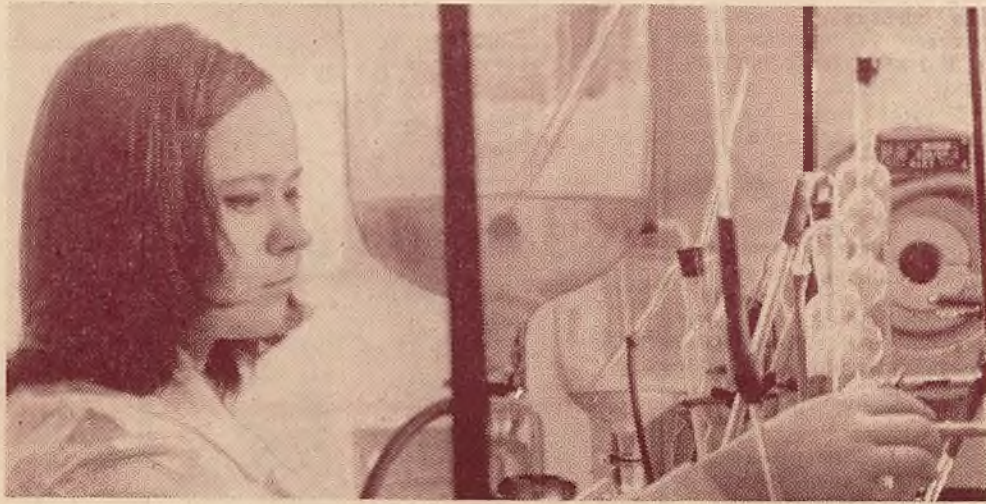
У цяперашні час факультэт рыхтуе хімікаў па дзевяці спецыялізацыях: неарганічнай, арганічнай, аналітычнай, фізічнай хіміі, хіміі паўправадніковых рэчываў, хіміі высокаполімераў, хіміі нафты, радыё- і радыяцыйнай хіміі і будовы рэчыва.

Заканчваецца вучоба студэнтаў вытворчай практыкай на перадавых хімічных прадпрыемствах рэспублікі або ў навукова-даследчых установах і педагагічнай практыкай у школах.

У працэсе навучання студэнты маюць магчымасць прымаць непасрэдны ўдзел у навукова-даследчых работах, якія праводзяцца на кафедрах факультэта. Гэта, напэўна, адна з самых цікавых старонак студэнцкага жыцця, калі студэнт сам становіцца творцом навукі.

Хімія сённяшняга дня — гэта навука, якая ўвабрала ў сябе навейшыя дасягненні матэматыкі, фізікі і біялогіі. У сваю чаргу развіццё хіміі садзейнічае развіццю біялогіі і фізікі. Роля хіміі ў народнай гаспадарцы і ў развіцці сучаснага грамадства агульнавядома. Нам думаецца, што той, хто выбера сваёй спецыяльнасцю хімію, не пашкадуе аб гэтым.

Ф. КАПУЦКІ, дэкан хімічнага факультэта, дацэнт.

Фота Д. Чаховіча.

У выдатна абсталяваных лабараторыях студэнты-хімікі становяцца ўладарамі дзівосных пераўтварэнняў.

М А Т Э М А Т Ы Ч Н Ы

Сучасная матэматыка з'яўляецца адным з велічных і непераходзячых дасягненняў чалавечага розуму. Садзейнічаючы развіццю іншых навук і тэхнічнаму прагрэсу, матэматыка пастаянна абнаўляе свой змест, узбагачаецца новымі метадамі і новай праблематыкай.

Своеасаблівай рысай развіцця сучаснай навукі і тэхнікі з'яўляецца ўзрастаючая роля матэматычных метадаў даследавання. У наш час цяжка назваць галіну навукі і тэхнікі, у якой не прымяняецца матэматыка. Вялікі тэхнічны прагрэс у нашай краіне і поспехі ў асваенні касмічнай прасторы былі б немагчымы без выкарыстання сучасных дасягненняў матэматыкі. Паспяховае развіццё вылічальнай тэхнікі рэзка павялічыла маштабы прымянення матэматычных метадаў.

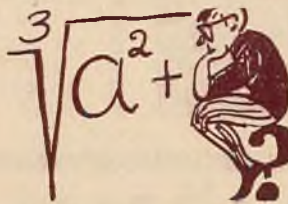
У нашай рэспубліцы кваліфікаваныя кадры па матэматыцы рыхтуе матэматычны факультэт БДУ. За гады

вучобы студэнты не толькі атрымліваюць неабходны аб'ём сучасных ведаў, але і прывучаюцца да самастойнай навукова-даследчай работы.

Выпускнікі факультэта накіроўваюцца на працу ў навуковыя ўстановы, у вылічальныя цэнтры, у вышэйшыя навучальныя ўстановы і сярэднія школы.

На матэматычным факультэце працуюць відныя вучоныя: Герой Сацыялістычнай Працы, акадэмік АН БССР М. П. Яругін, акадэмікі АН БССР Ф. Д. Гахаў, У. І. Крылоў, член-карэспандэнт АН БССР, лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола У. П. Платонаў, дактары фізіка-матэматычных навук Ю. С. Багданаў, В. І. Вядзернікаў, І. А. Прусаў, А. Х. Турэцкі і каля 30 кандыдатаў фізіка-матэматычных навук.

Навукова - даследчая работа вядзецца ў галіне алгебры і тэпалогіі, звычайных дыферэнцыяльных ураўненняў, краёвых задач тэорыі аналітычных функцый,

дыферэнцыяльнай геаметрыі, канструктыўнай тэорыі функцый і інш.

Шэраг спецыяльных курсаў і семінараў забяспечвае магчымасць паглыбленага вывучэння і далейшай самастойнай работы ў любым з напрамкаў матэматыкі.

Студэнтам, закончыўшым тэарэтычны курс, здаўшым дзяржаўныя экзамены і абараніўшым дыпломную работу, прысвойваецца кваліфікацыя «матэматык».

Студэнты, якія рыхтуюцца да педагагічнай дзейнасці, вывучаюць курс педагагікі, метадыкі выкладання матэматыкі, элементарнай матэматыкі, праходзяць педагагічную практыку. Гэтыя студэнты атрымліваюць дадатковую кваліфікацыю «выкладчык матэматыкі».

А. ГУСАК, дэкан матэматычнага факультэта, дацэнт.

Г Е А Г Р А Ф І Ч Н Ы

За гады існавання факультэт выпусціў тысячы маладых спецыялістаў. Яны плённа працуюць цяпер у самых розных галінах гаспадаркі, культуры, навукі. Выпускнікоў факультэта можна сустрэць ва ўстановах гідраметслужбы і геалогіі, аховы прыроды і на геадэзічных прадпрыемствах, у школах і навуковых установах.

На сямі спецыяльных кафедрах працуюць акадэмікі і члены-карэспандэнты АН БССР, прафесары і дактары навук, дацэнты, выкладчыкі, вядомыя сваімі працамі ў галіне геалогіі, геахіміі, эканамічнай і фізічнай геаграфіі, глебазнаўства, метэаралогіі і іншых навук аб Зямлі. У саставе факультэта ёсць навукова-даследчая лабараторыя азэрнаўства, лабараторыя глебавай біяхіміі, у рабоце якіх актыўна ўдзельнічаюць студэнты.

Вялікая і сапраўды бязмежная галіна прымянення геолога-геаграфічных навук. Перад будучымі даследчыкамі Зямлі — бясконцыя магчымасці навуковых пошукаў і пераўтварэнняў. Да нашых дзён амаль не даследавалі шырокія прасторы і глыбіні акіянаў, якія займаюць больш паловы зямнога шара, вельмі мала ведаем мы пакуль што аб паветраным акіяне, дзе ўтвараюцца

клімат і надвор'е нашай Зямлі.

Толькі цяпер чалавек пачынае пранікаць у нетры зямлі, у верхнія слаі зямнога кары. Што знаходзіцца глыбей, дзе прычына землетрасенняў, як утвараюцца рудныя месцанараджэнні, нафта і іншыя выкапні — адказы на гэтыя пытанні могуць даць тыя, хто будзе вывучаць навуку аб Зямлі, карыстаючыся сучаснымі навуковымі метадамі даследавання.

Асабліва вялікія задачы стаяць перад географамі ў справе планамернай аховы і выкарыстання прыродных рэсурсаў. Ахова прыроды — перш за ўсё справа геаграфічнай навукі.

Вялікія магчымасці геаграфічных навук і ў Беларусі. Географічны факультэт заўсёды прыцягвае тых, хто любіць рамантыку далёкіх дарог, шукае новыя шляхі ў неабсяжных прасторах нашай Радзімы.

М. РАМАНОЎСКІ, дэкан геаграфічнага факультэта, дацэнт.

І М Я У. І. ЛЕЊІНА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й і 2-й стар.)

гросмайстра па шашках, 60 майстроў спорту, каля 300 кандыдатаў у майстры і першаразраднікаў, звыш 3,5 тысячы спартсменаў другога і трэцяга разрадаў.

Кожны год сотні самольцаў у саставе студэнцкіх будаўнічых атрадаў адпраўляюцца на ўдарныя будоўлі рэспублікі і Саюза, дапамагаюць убіраць ураджай працаўнікамі Казахстана, будуць жывёлагадоўчыя фермы, школы, бальніцы, клубы, жылыя дамы. Яны ўдзельнічалі ў будаўніцтве мемарыяльнага комплексу на радзіме У. І. Леніна ва Ульянаўску, будавалі газзаправоды, аўтамабільны гігант у Тальяці, дапамагалі пацярпеўшым ад землетрасення жыхарам Дагестана, удзельнічалі ў рэстаўрацыі крэпасці-героя Брэста. У 1970 годзе будаўнічыя атрады універсітэта асвоілі амаль 3 мільёны рублёў капіталаўкладанняў.

У 1970 годзе за працоўныя заслугі студэнцкіх будаўнічых атрадаў, аказаўшых вялікую дапамогу працаўнікам Казахстана ў будаўніцтве школ, клубаў, бальніц, дзіцячых садоў і ясляў, жылых дамоў і жывёлагадоўчых памяшканняў, Прэзідыум Вярхоўнага Савета Казахскай ССР узнагародзіў універсітэт Ганаровай граматай. Заслугі намсвольскай арганізацыі універсітэта адзначаны Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета БССР у сувязі з 50-годдзем намсамола Беларусі.

За вялікія заслугі ў падрыхтоўцы спецыялістаў і развіцці навукі вялікая група вучоных універсітэта ў 1961 годзе была ўзнагароджана ордэнамі і медалямі СССР, Ганаровымі граматамі і Граматамі Вярхоўнага Савета БССР. Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 7 студзеня 1967 года Беларускі дзяржаўны універсітэт імя У. І. Леніна ўзнагароджан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. 16 снежня 1968 года універсітэт удастоен Памятнага сцяга ЦК КПБ, Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, Савета Міністраў БССР і Белсаўпрофа. А 20 красавіка 1970 года яму ўручана Ленінская юбілейная ганаровая грамата.

Ва універсітэце створаны ўсе ўмовы для таго, каб моладзь расла палітычна загартаванай, валодала глыбокімі ведамі, фізічна моцнай і здаровай.

З А В О Ч Н Ы

Сістэма завочнага навучання дае магчымасць усім грамадзянам нашай краіны, незалежна ад узросту, атрымаць вышэйшую адукацыю без адрыву ад вытворчасці.

Ва універсітэце падрыхтоўка студэнтаў - завочнікаў вядзецца па наступных спецыяльнасцях: гісторыя, філасофія, правазнаўства, беларуская і руская мова і літаратура, руская мова і

літаратура, журналістыка, біялогія, геаграфія.

У адрозненне ад стацыянара пры завочным навучанні цэнтр цяжару вучэбных заняткаў пераносіцца на самастойную работу, а вочныя заняткі праводзяцца два разы ў год: у перыяд зімовай і летняй лабараторна-экзаменацыйных сесій.

Вучэбным планам завочнага факультэта універсітэта прадугледжана шасцігадо-

вы тэрмін навучання.

Выпускнікі завочнага факультэта, як і выпускнікі стацыянара, атрымліваюць адзіны дыплом аб закончэнні БДУ, плённа працуюць ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, навукі і культуры.

У час вучобы студэнты-завочнікі згодна з пастановай Савета Міністраў СССР ад 2.VII.1959 г. карыстаюцца шэрагам ільгот.

ПРЫКЛАДНОЙ МАТЭМАТЫКІ

Да апошняга часу электронныя вылічальныя машыны (ЭВМ) выкарыстоўваліся ў асноўным толькі акадэміямі навук, буйнейшымі навукова-даследчымі інстытутамі і прамысловымі прадпрыемствамі. У сувязі з няспынным ростам парка ЭВМ павялічваецца і колькасць іх спажывоўцаў. Цяпер ЭВМ выкарыстоўваюцца ў вылічальных цэнтрах (ВЦ) многіх прадпрыемстваў і галіновых органаў кіравання.

Прадугледжваецца, што ў недалёкім будучым для апрацоўкі інфармацыі і кіравання прадпрыемствамі, адміністрацыйнымі раёнамі, рознымі галінамі народнай гаспадаркі з пачатку што разрозненых ВЦ будзе створана адзіная сетка іх, прызначаная для ўсямернага павышэння эфектыўнасці вытворчасці і стварэння аптымальнага рэжыму кіравання.

Аднак простае павелічэнне колькасці ЭВМ не можа рашыць гэтай задачы. Для паўнацэннага выкарыстання ЭВМ неабходны спецыялісты-матэматыкі, здольныя працаваць у галіне матэматычнага забеспячэння ЭВМ. На іх ускладаецца абавязак аблягчаць і паскараць працэс праграмавання для ЭВМ шляхам распрацоўкі алгарытмічных моў, спецыяльных транслятараў, стандартных праграм і г. д. Між тым вострая неабходнасць у такіх спецыялістах адчуваецца ўжо цяпер.

З мэтай ліквідавання разрыву паміж вытворчасцю ЭВМ і іх выкарыстаннем у апошнія гады па рашэнню партыі і ўра-

да ў некалькіх вядучых навучальных установах краіны былі створаны факультэты прыкладной матэматыкі, прызначаныя рыхтаваць матэматыкаў-спецыялістаў у галіне прымянення вылічальнай тэхнікі, матэматычнага забеспячэння ЭВМ і матэматычнага забеспячэння аўтаматызаваных сістэм кіравання (АСК). Такі факультэт створан і ў нашым універсітэце 1 красавіка 1970 года. Яго асноўву складаюць кафедры вылічальнай матэматыкі, дыферэнцыяльных ураўненняў, ураўненняў матэматычнай фізікі, матэматычнага забеспячэння ЭВМ, прыкладной матэматыкі, на якіх працуюць такія вядомыя матэматыкі, як Герой Сацыялістычнай Працы, акадэмік АН БССР М. П. Яругін, акадэмік АН БССР У. І. Крылоў, дактары навук Ф. М. Кірылава, Р. Ф. Габасаў і іншыя. З 1 верасня 1971 года будуць адкрыты новыя кафедры — матэматычнага забеспячэння АСК і вышэйшай матэматыкі.

У гэтым годзе на першы курс факультэта прыкладной матэматыкі будзе прынята 200 чалавек. Цяпер на ўсіх курсах навучаецца 550 студэнтаў. Мы запрашаем выпускнікоў сярэдніх школ — выдатнікаў вучобы і таленавітую моладзь, якія жадаюць авалодаць асновамі навукі кіравання, на наш факультэт.

Я. ІВАНОУ,
дэкан факультэта
прыкладной
матэматыкі, доктар
фізіка-матэматычных
навук.

З мэтай павышэння ўзроўню агульнаадукацыйнай падрыхтоўкі рабочай і сельскай моладзі і стварэння ёй неабходных умоў для паступлення ў вучэбныя арганізацыі падрыхтоўчыя аддзяленні. На іх прымаюцца асобы з закончанай сярэдняй адукацыяй з ліку перадавых рабочых, калгаснікаў і дэмабілізаваных з радыоў Узброеных Сіл СССР. Паступаючыя на падрыхтоўчае аддзяленне павінны мець стаж практычнай работы не менш 1 года.

На дзённы падрыхтоўчы аддзяленні БДУ займаюцца 150 слухачоў па спецыяльнасцях: фізіка, матэматыка, прыкладная матэматыка, хімія, біялогія. Тэрмін навучання 8 месяцаў.

Адбор і накіраванне моладзі на падрыхтоўчае аддзяленне здзяйсняюцца непасрэдна кіраўнікамі прамысловых прадпрыемстваў, будоўляў, арганізацый транспарту і сувязі, саўгасаў, калгасаў, камандаваннем воінскіх часцей па рэкамендацыі партыйных, камсамоль-

ПАДРЫХТОЎЧАЕ АДДЗЯЛЕННЕ

скіх і прафсаюзных арганізацый. Кандыдатуры накіраваных на падрыхтоўчае аддзяленне шырока абмяркоўваюцца на вытворчых нарадах і сходах рабочых прадпрыемстваў, на пасяджэннях праўленняў калгасаў, сходах калгаснікаў і ў грамадскіх арганізацыях.

Асобы, якія накіраваны на падрыхтоўчае аддзяленне, прадстаўляюць: заяву, накіраванне, дакумент аб сярэдняй адукацыі (у арыгінале), характарыстыку, выписку з працоўнай кніжкі, зацверджаную кіраўніком прадпрыемства (арганізацыі), 6 фотаздымкаў (здымак без галаўнога ўбору размерам 3X4 см), медыцынскую даведку аб стане здароўя (форма 286).

Накіраванні ад камандавання воінскіх часцей для дэмабілізаваных з радыоў Узброеных Сіл СССР, паступаючых на падрыхтоўчае аддзяленне, сапраўдныя на працягу года з моманту звалнення ў запас. Калі дэмабілізаваныя не паступілі на падрыхтоўчае аддзяленне на працягу ўстаноўленага для іх тэрміну, то яны павінны дадаткова прадставіць характарыстыку з месца работы.

Іншагароднім слухачам падрыхтоўчага аддзялення прадстаўляюцца месцы ў інтэрнаце на аднольковых умовах са студэнтамі. Ім выплачваецца стыпендыя ў размеры, устаноўленым для студэнтаў першага курса. Залічэнне на падрыхтоў-

чае аддзяленне адбываецца па выніках субседавання, якое праводзіцца камісіяй, назначанай рэктарам універсітэта.

Слухачы падрыхтоўчага аддзялення па заканчэнні навучання здаюць выпускныя экзамены па дысцыплінах, па якіх прадугледжана задача ўступных экзаменаў пры прыёме на адпаведны факультэт універсітэта.

Асобы, паспяхова вытрымаўшы выпускныя экзамены, залічваюцца на першы курс дзённага аддзялення адпаведнай спецыяльнасці.

Прыём заяў на падрыхтоўчае аддзяленне з 1 кастрычніка па 10 лістапада. Залічэнне слухачоў з 25 лістапада. Яўка на субседаванні па выкліку універсітэта. Пачатак заняткаў 1 снежня.

На пляцоўках стадыёнаў і ў спартыўных залах нараджаецца і ўдасканалваецца майстэрства універсітэцкіх спартсменаў. Тут заўсёды пануе дух спаборніцтва, прыгажосць, бадзёрасць, спрыт.

ПАДРЫХТОЎЧЫЯ КУРСЫ

Пры універсітэце працуюць завочныя падрыхтоўчыя курсы па спецыяльнасцях, адпавядаючых профілю кожнага факультэта. Выкладанне вядзецца адпаведна праграмам уступных экзаменаў для паступаючых у вышэйшыя навучальныя ўстановы. Курсы працуюць з 1 лістапада па 1 жніўня.

Падрыхтоўчыя курсы разлічаны на тое, каб аказаць дапамогу моладзі, якая жыве ў сельскіх раёнах, падрыхтавацца да паступлення ва універсітэт.

Паступіўшым на курсы высылаюцца вучэбна-метадычныя літаратура і кантрольныя заданні. У перыяд вучэбных заняткаў слухачы самастойна выконваюць кантрольныя работы і пасылаюць іх на курсы для праверкі. Кантрольныя работы пасля праверкі з рэцэнзіяй вы-

кладчыка вяртаюцца навучэнцам.

За месяц да ўступных экзаменаў слухачы, паспяхова выканаўшы кантрольныя работы, выклікаюцца ва універсітэт для ўдзелу ў вочнай вучэбнай сесіі, дзе ім чытаюцца аглядныя лекцыі і праводзяцца практычныя заняткі.

Навучэнцы падрыхтоўчых курсаў пры паступленні ва універсітэт здаюць экзамены на агульных асновах.

Правам паступлення на завочныя курсы карыстаюцца асобы з закончанай сярэдняй адукацыяй, а таксама вучні выпускных класаў сельскіх сярэдніх школ.

Умовы прыёму на падрыхтоўчыя курсы штогод публікуюцца ў рэспубліканскіх газетах перад пачаткам заняткаў.

З ПРАВИЛ ПРЫЁМУ ў БДУ

Беларускі дзяржаўны універсітэт імя У. І. Леніна прымае студэнтаў адпаведна правілам прыёму ў вышэйшыя навучальныя ўстановы СССР.

На вучобу з адрывама ад вытворчасці (дзённае аддзяленне) на наступныя факультэты:

Фізічны — спецыяльнасці: фізіка, радыёфізіка і электроніка.

Матэматычны — спецыяльнасць матэматыка.

Прыкладной матэматыкі — спецыяльнасць прыкладная матэматыка.

Хімічны — спецыяльнасць хімія.

Біялагічны — спецыяльнасць біялогія.

Гістарычны — спецыяльнасці: гісторыя, філасофія, палітыка.

Юрыдычны — спецыяльнасць правазнаўства.

Філалагічны — спецыяльнасці: беларуская і руская мова і літаратура, руская мова і літаратура.

Журналістыкі — спецыяльнасць журналістыка.

На вучобу без адрыва ад вытворчасці на вячэрняе аддзяленне па спецыяльнасцях: гісторыя, матэматыка, фізіка, радыёфізіка і электроніка, хі-

мія, біялогія, геаграфія, філасофія, правазнаўства, беларуская і руская мова і літаратура, руская мова і літаратура; на завочны факультэт па спецыяльнасцях: гісторыя, філасофія, правазнаўства, геаграфія, біялогія, руская мова і літаратура, беларуская і руская мова і літаратура, журналістыка.

Прыём заяў ад паступаючых ва універсітэт правядзенне ўступных экзаменаў, а таксама залічэнне ў састаў студэнтаў праводзіцца ў наступныя тэрміны:

На дзённае навучанне: прыём заяў — з 20 чэрвеня па 31 ліпеня;

уступныя экзамены — з 1 па 20 жніўня;

залік у састаў студэнтаў — з 21 па 25 жніўня.

На завочнае навучанне: прыём заяў — з 20 красавіка па 31 мая;

уступныя экзамены — з 1 па 20 чэрвеня;

залік у састаў студэнтаў — з 21 па 30 чэрвеня.

На вячэрняе навучанне: прыём заяў — з 20 чэрвеня па 31 ліпеня;

уступныя экзамены —

з 1 па 20 жніўня; залік у састаў студэнтаў — з 21 па 25 жніўня.

УСТУПНЫЯ ЭКЗАМЕНЫ

Паступаючыя ва універсітэт на факультэты з дзённай і вячэрняй формай навучання здаюць уступныя экзамены ў залежнасці ад выбранай спецыяльнасці па наступных прафіліруючых дысцыплінах:

на спецыяльнасць беларуская і руская мова і літаратура — рускай мове і літаратуры (пісьмова), беларускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), гісторыі СССР (вусна);

на спецыяльнасць руская мова і літаратура — рускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), замежнай мове (вусна), гісторыі СССР (вусна);

на спецыяльнасць журналістыка — рускай мове і літаратуры або (па жаданню паступаючага) беларускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), гісторыі СССР (вусна), замежнай мове (вусна);

на спецыяльнасці гісторыя, філасофія, права-

знаўства — рускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), гісторыі СССР (вусна), замежнай мове (вусна) як на прафіліруючай дысцыпліне.

Пры гэтым паступаючыя на гэтыя спецыяльнасці могуць быць вызвалены ад задачы ўступнага экзамена па замежнай мове, калі яны не вывучалі яе ў сярэдняй навучальнай установе або вывучалі ў аб'ёме праграмы няпоўнай сярэдняй школы.

На спецыяльнасці фізіка, матэматыка, прыкладная матэматыка, радыёфізіка і электроніка — матэматыцы (пісьмова і вусна), фізіцы (вусна); на спецыяльнасць хімія — хіміі (вусна), матэматыцы (пісьмова), фізіцы (вусна);

на спецыяльнасць біялогія — біялогіі (вусна), хіміі (вусна), фізіцы (пісьмова);

на спецыяльнасць геаграфія і палітычная эканомія — матэматыцы (пісьмова), геаграфіі (вусна), гісторыі СССР (вусна).

Усе паступаючыя ва універсітэт на спецыяльнасці: радыёфізіка і электроніка, матэматыка, прыкладная матэматыка,

фізіка, хімія, біялогія, палітычная эканомія і геаграфія здаюць уступныя экзамены па рускай мове і літаратуры (сачыненне) як на прафіліруючай дысцыпліне.

Асобы, якія вывучалі ў сярэдняй навучальнай установе рускую мову ў аб'ёме праграмы нацыянальнай школы, могуць пісаць замест сачынення ізажэнне або дыктант.

Паступаючыя на завочны факультэт здаюць такія ж уступныя экзамены, што і на дзённую форму навучання, акрамя паступаючых па спецыяльнасці геаграфія. Паступаючыя на гэту спецыяльнасць замест пісьмовага экзамена здаюць вусны экзамен па матэматыцы.

Заўвагі. Узнагароджаныя па заканчэнні сярэдняй школы залатым (сярэбраным) медалем або закончывшы сярэдняю спецыяльную навучальную ўстанову з дыпломам з адзнакай здаюць устаноўленыя экзамены па адной з прафіліруючых дысцыплін, а імяна: паступаючыя на спецыяльнасць беларуская і руская мова і літаратура — беларускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна); на спецыяль-

насць руская мова і літаратура — рускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна); на спецыяльнасць журналістыка — рускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна) або (па жаданню паступаючага) беларускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна); на спецыяльнасці: прыкладная матэматыка, матэматыка — матэматыцы (пісьмова і вусна); на спецыяльнасць геаграфія — геаграфіі (вусна); на спецыяльнасць хімія — хіміі (вусна); на спецыяльнасць біялогія — біялогіі (вусна); на спецыяльнасці: гісторыя, правазнаўства, філасофія — гісторыі СССР (вусна); на спецыяльнасць палітычная эканомія — матэматыцы (пісьмова).

Пры задачы экзамена (як пісьмова, так і вусна) па гэтых дысцыплінах з адзнакай «пяць» яны вызваляюцца ад далейшых задач уступных экзаменаў, а пры атрыманні адзнакі «чатыры» або «тры» здаюць экзамены па ўсіх адпаведных дысцыплінах.

Заявы і дакументы аб прыёме накіроўвайце з указаннем спецыяльнасці па адрасу:

г. Мінск-80, Універсітэцкі гарадок, Белдзяржуніверсітэт імя У. І. Леніна. Прыёмнай камісіяй.

Яўка на ўступныя экзамены па выкліку універсітэта.